

[eu och facket]

Bli med i Folkrörelsen Nej till EU:s Fackliga Nätverk

Lavaldomen och EU:s utstationeringsdirektiv visar att EU är ett allvarligt hot mot den svenska arbetsmarknadsmodellen med konflikträtt och kollektivavtal, eller med andra ord ett grundskott mot de landvinningar som svensk fackföreningsrörelse gjort de senaste hundra åren.

Lissabonfördraget, den nya EU-grundlagen, innebär inget skydd för de fackliga rättigheterna såsom det hävdas från LO-ledningen och andra EU-entusiaster. Tvärtom så innebär Lissabonfördraget i praktiken att Lavaldomen och andra antifackliga EU-domar grundlagsfästs, dvs. de blir cementerade och opåverkbara för politiska beslutsfattare.

Och, som vanligt i EU-sammanhang, det kommer mera. På riksdagens bord ligger en proposition som syftar till att införliva EU:s tjänstedirektiv i svensk lagstiftning, vilket medför att låglönekonkurrensen kommer att breda ut sig än mer.

EU-kommissionen kommer inom kort att lägga fram ett säsongsarbetardirektiv som enligt LO:s ordförande Wanja Lundby-Wedin öppnar för "en total avreglering av arbetsmarknaden".

För att bjuda motstånd mot denna förödande utveckling initierar Folkrörelsen Nej till EU ett tvärfackligt nätverk, Folkrörelsen Nej till EU:s Fackliga Nätverk. Det är öppet för dig som är fackligt aktiv (eller bara medlem) och EU-kritisk. Det kostar ingenting och du behöver inte vara

medlem i Folkrörelsen Nej till EU (men det är inget hinder).

Nätverkets syfte är utbyte av information, kunskapsuppbyggnad samt att uppfinna och samordna olika aktiviteter. Nätverket startar som en mejlgrupp för informationsspridning och med att edera ett digitalt nyhetsbrev. Det kommer också att beredas utrymme för nätverket på hemsidan www.nejtilleu.se. Efterhand avser vi att anordna seminarier, hearingar, studiecirklar etc.

Nätverket avser också att etablera kontakt och samarbete med andra fackligt inriktade EU-kritiska organisationer, såsom Fagbevaegelsen Mod Unionen i Danmark, Trade Unionists Against the EU Constitution i England och Nei til EU:s Faglig utvalg i Norge.

Nätverket kommer att administreras av Gösta Torstensson, Folkrörelsen Nej till EU (och passiv medlem i Kommunal). Du som vill bli med i nätverket skickar ett mejl till gosta.torstensson@nejtilleu.se. Mer information ring 070-286 08 70.

Eva Anderzon, Kommunalarbetareförbundet
Jan-Erik Gustafsson, Statstjänstemannaförbundet
Jannika Fahlander, Handelsanställdas Förbund
Jannis Konstantis, Fackförbundet Seko
Kent Wahlberg, Livsmedelsarbetareförbundet
Maria Pohn, Vårdförbundet
Mats Norrstad, Lärarförbundet
Minna Pyykölä, Journalistförbundet
Patrik Ljunggren, Transportarbetareförbundet
Peter Lilja, Industrifacket Metall
Rolf Axelsson, Hamnarbetareförbundet

EU:s domstol har slagit fast att hälso- och sjukvård är en handelsvara

EU-politiker har gjort ett stort nummer av att hälso- och sjukvårdssektorn undantogs från tjänstedirektivet. Strax efter den första irländska folkomröstningen om Lissabonfördraget tillkännagav EU-kommissionen utarbetandet av ett patientrörlighetsdirektiv för att öppna upp hälso- och sjukvårdssektorn för konkurrensutsättning. Flera medlemsstater, särskilt Danmark, Finland och Nederländerna är starkt kritiska, eftersom det nationella hälso- och sjukvårdssystemet hotas, då fruktan är att direktivet kommer att leda till att medlemsstaterna tappar kontrollen över sjukvårdsbudgeterna.

Det finns tydliga paralleller mellan EU-harmonisering av nationell arbetsrätt och sjukvården. Precis som i Laval/Vaxholm-fallet hänvisar EU-kommissionen till utslag i EU:s domstol. Inom sjukvårdssektorn är det Wattmålet från 2006. Det handlar om en engelsk patient som p.g.a. lång väntan sökte behandling för benskrörhet i Frankrike. Efter behandling ville patienten ha ersättning från den engelska nationella sjukvårdsmyndigheten (NHS). Fallet hamnade i EU:s domstol, som dömde att bristen på en etablerad procedur inom NHS för att söka tjänsteservice utomlands begränsade möjligheten för patienter att söka sjukvård utanför NHS, och var därför ett hinder för patienters fria rörlighet att få sjukvård.

DOMSTOLEN FANN ATT medicinsk vård inte är undantaget från EU:s regelverk, och patienten Mrs Watt var därmed berättigad till vård och att bli ersatt för kostnaderna av NHS. Dessutom uttryckte domstolen att det faktum att NHS är en helt och hållet offentlig inrättning, som tillhandahåller fri sjukvård vid vårdtillfället, var utom betydelse vad avser EU-rätten. Efteråt konstaterade Financial Times att domstolens beslut var ytterligare steg mot att upprätta en enda marknad för hälso- och sjukvårdstjänster.

Men patientdirektivet är inte bara ett "svar" till EU:s domstols utslag. Kommissionen förklarar uttryckligt att direktivet syftar till att täppa igen det "hål" som uppstod med det politiska bräket om tjänstedirektivet. Precis som i Laval-målet hänvisar domstolen till att inget får inskränka

friheten att tillhandahålla tjänster och den fria etableringsrätten inom EU (artiklarna 49 och 43 i gällande fördrag). Med hänvisning till EU:s domstol är kommissions position att vilken välfärdsservice som helst som innebär en betalning skall betraktas som en "ekonomisk" aktivitet. Det är fullt i enlighet med vad kommissionen i ett meddelande 2006 om sociala tjänster av allmänt intresse skriver: "Det följer därav att nästa alla tjänster som erbjuds inom det sociala området kan betraktas som en 'ekonomisk aktivitet' i betydelsen av artiklarna 43 och 49 i gällande fördrag" (Comm SSGI 2006, s7).

MED LISSABONFÖRDRAGET förvärras situationen vilket har uppmärksammat på Irland inför den andra påtvingade folkomröstningen 2 oktober. Artikel 14 i Lissabonfördraget ger EU uttryckligen makt att lagstifta om ekonomiska och finansiella villkor för att driva allmänna tjänster. Artikel 14 säger att EU ska "i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet fastställa principer och villkor, utan att det påverkar medlemsstaternas befogenheter att i överensstämmelse med fördragen tillhandahålla, beställa och finansiera sådan tjänster".

Varken artikel 14 eller tillhörande protokoll om tjänster av allmänt intresse upphäver Wattmålet eller andra liknande beslut av EU:s domstol genom att uttryckligen säga att marknadsregler inte skall tillämpas för hälsa, utbildning och social service. Fundamentalistiska marknadsregler skall tillämpas för alla "ekonomiska aktiviteter". Enligt domstolen och kommissionen menas med "förenlighet med fördragen" att privata operatörer skall tillåtas leverera tjänster. Lagstiftning som baseras på artikel 14 måste således vara i samklang med domstolens beslut och uttalanden och innefatta rätten för privata operatörer att lägga anbud på offentliga tjänster som till exempel hälso- och sjukvård.

I ett tal om Lissabonfördraget i underhuset uttryckte den brittiske labourledamoten Frank Dobson: "Det kan tyckas som att vår nationella hälso- och sjukvårdsservice är och kommer att bli ett exklusivt ansvar för den brittiska regeringen, men så är inte fallet, och med Lissabonfördraget är det definitivt inte så [...] I ett beslut av EU:s domstol, som nu följs upp av EU-kommissionen, har nyliberalerna, som har mäktiga positioner i domstolen och kommissionen, beslutat att öppna upp allting som har med hälso- och sjukvården

för marknaden [...] Jag är mycket tveksam till att stödja ett fördrag som inte har gjort någonting för att sätta Wattmålet åt sidan. Jag måste varna underhuset om att det finns mycket mäktiga krafter som agerar bakom gardinerna för fördraget, och de finns i vårt land nu. Dessa krafter är de amerikanska hälso- sjukvårdsbolagen [...] de rör sig runt i Europa och Storbritannien för nya marknader”.

DET FINNS HELLER INGEN hjälp att få ifrån EU-parlamentet. Detta har redan förklarat att det accepterar de legala definitioner och ramverk som fastställs av EU:s domstol och EU-kommissionen. 2006 förklarade parlamentet att det spelar ingen roll huruvida allmänna tjänster levereras av det offentliga eller det privata. Det enda som behövs är godtagbar konkurrens och en viss reglering. Den väg EU har följt är förstärkt liberalisering/konkurrensutsättning och att tilldela staten rollen av finansiär och regulator, men bara så länge den offentliga finansieringen inte hotar det heliga målet om prisstabilitet.

Precis som med arbetsrätten så är det EU:s domstol som dikterar ”politiken” inom hälso- och sjukvårdssektorn och andra allmänna tjänster för politikerna. Vid alla de fördragsändringar som skett har såvitt känt ingen EU-politiker ifrågasatt EU:s domstols kompetens att i sina beslut undergräva de nationella välfärdssystemen.

Jan-Erik Gustafsson

EU:s privatisering av posten möter motstånd

Sedan över ett år finns i Frankrike Kommitté Roquebrun efter orten där den bildades. Kommittén har skrivit ihop ett lagförslag för att återta den franska posten som ett statligt monopol som distribuerar post till alla medborgare. Förslaget har överlämnats till nationalförsamlingen och det upphäver EU:s postdirektiv Nr 97/67CE och 2002/39/CE, samt det nu aktuella tredje postdirektivet som skall öppna upp all sorts post för konkurrens från och med 1 januari 2011.

Lagförslaget stöds av 6.000 folkvalda från olika partier, varav 33 nationella parlamentariker. Redan i höstas gick tusentals postanställda över hela landet ut i endagsstrejk till försvar för en allmän postservice. Den reaktionära Sarkozy-regeringen har nu för att anpassa sig till EU lagt

fram ett lagförslag som gör posten till ett statligt-privat bolag med vinstintresse (som redan hänt med den svensk-danska posten). 82 folkvalda med olika politisk bakgrund från Kommitté Roquebrun begärde därför i mitten av juli en uppvaktning hos presidenten. De påminde om att den 29 maj 2005 vägrade det franska folket att godkänna EU-konstitutionen och alla dess direktiv för ”en fri och icke snedvriden konkurrens”. Men när delegationen kom till Elyséepalatset den 24 juli vägrade den arrogante Sarkozy att ta emot denna. Kampen fortsätter efter detta med ännu större kraft för att mobilisera allmänheten för en allmän postservice.

KOMMITTÉN KAN TA inspiration från Storbritannien. Över hela landet med stöd av fackföreningarna (särskilt postfacket CWU och offentlighetsfacken) har folk skrivit på listor för att behålla Royal Mail. Detta har tvingat den förre EU-kommissionären Peter Mandelson och den ansatte premiärministern Georg Brown att kapitulera. Detta efter att 160 av 349 labourpolitiker i parlamentet ställt sig på folkets sida mot en privatisering av posten.

Även Norge är privatisering av posten en het fråga. Det norska Post- och kommunikationsfacket som stöttas av norska LO samt SV och Senterpartiet vänder sig emot en total avreglering som EU:s tredje postdirektiv innebär. Det hela kan leda till att Norge för första gången utnyttjar sin vetorätt inom ramen för EES-avtalet.

Här i Sverige finns inga skönjbara protester. Bara lite mindre gnäll som när ST:s vice ordförande, den förra demokratiministern, Britta Lejon beklagar att införande av EU:s tredje postdirektiv går för snabbt!

Jan-Erik Gustafsson

EU:s inre marknad eller välfärd. Vad väljer vi?

Riskkapitalisternas aptit på investeringar i vård och omsorg ökar, avslöjar Veckans affärer. "Sektorn är oförändrat attraktiv", säger Gustav Öhman på IK Investment Partners som äger vårdkoncernen Attendo Care. "Tillväxten finns där trots lågkonjunktur. I dåliga tider ökar dessutom förändringstrycket."

Till vänster i debatten lät det annorlunda i krisens inledning. Nyliberalismen var död. Nu skulle det bli rättning efter två årtionden av ohämmad girighet. Välfärdsstaten skulle komma tillbaka med social utjämning, offentliga trygghetssystem och regleringar av marknaden.

Det var drömmar utan fäste.

Bankdirektörerna är utskämda och den nyliberala ideologin misskänd, men det ändrar inte mycket i det praktiska. I brist på organiserat folkligt motstånd är förändringstrycket, som riskkapitalisten noterat, riktat neråt.

Efter mönster från kraschen 1992 har regering och riksdag öppnat ett svart hål i statskassan för de banker som spekulerat bort sig. IMF räknar med nettokostnader för de svenska skattebetalarna på 250 miljarder kronor, nästan 8 procent av BNP.

Detta faller utanför utgiftstak och budgetmål, men för det allmännyttiga i den offentliga verksamheten medges inga undantag. Där skärper de sjunkande skatteintäkterna och kostnaderna för arbetslösheten sparbetingen.

LOKALPOLITIKERNA I KISTA-RINKEBY föreslog i april en halvering av hemtjänsten, och landstingen i Stockholm, Uppsala och Norrbotten har varslat över tusen anställda om uppsägning. I Stockholm är det nu vanligt att gamla och sjuka skrivs ut från sjukhusen trots att de har svårt att klara sig själva och riskerar undernäring, visar en rapport från Socialstyrelsen.

Men krisen kan bli ett lyft för de privata aktörerna, förklarar Jörgen Lindell vid Nutek: "Kommuner och landsting kommer ånyo att blicka ut mot andra sätt att få ihop budgeten."

Valfrihetsreformerna och konkurrensutsättningarna fördelar förändringstrycket så att det i görligaste mån skonar de välbeställda. Samtidigt får de privata aktörerna fri dragningsrätt till offentliga tillgångar, och vid nedskärningar har de

kontrakt att vifta med - det går lättare för politiker att lägga ner offentliga institutioner.

"Den politiska riskpremien har försvunnit", säger Thomas Eklund på Investor Growth Capital, delägare i Global Health Partner. Med det menas att det inte spelar någon roll vilket politiskt block som formellt styr och ställer.

Socialdemokratins strategier resonerar som de moderata: Välfärdsstatens kollektivism tillhör ett förgånget industrisamhälle. Nu räcker det med grundtrygghet. Som med tänderna: vill man att de ska lysa friska och hela i käften vill det till att spara en slant för oförutsedda utgifter eller skaffa sig ett jobb där tandvården liksom städhjälpens ingår i löneförmånerna.

I STÄLLET FÖR EN VÄLFÄRDSSTATENS renässans får vi fattigvården i retur, i stället för statlig styrning av marknaden blir det marknadsstyrning av det offentliga. Vårdinrättningar och skolor blir affärsdrivande, samhällets infrastruktur läggs i händerna på vinstjagande koncerner och forskningen riktas efter monopolistiska marknadens signaler.

Ledande politiker fördömer bankdirektörernas jäkt efter personlig berikning, men öppnar samtidigt det allmänna på vid gavel för de privata incitamenten. Det är ett slags korruption, en regelmässig, från Bryssel påbjuden korruption.

Utvecklingen har starkt irrationella drag. Den framkallar ett samhälleligt förfall. Men liksom andra utlevade överklasser i historien är den sena kapitalismens borgerlighet oförmögen att höja sig ur oförnuftet.

Skatterna har nått taket, de gamla är för många, säger strategerna. Med det menas att kapitalismens drivkrafter är oförenliga med allmän välfärd.

Så vad väljer vi?

Det är på tiden att förändringstrycket får en annan riktning.

Mikael Nyberg

SSU säger nej till Lissabonfördraget

I början av augusti när SSU kongressade i Uppsala fick jag ett mejl från en kamrat som tipsade om att kongressen beslutat säga nej till Lissabonfördraget, EU:s nya grundlag. Jag skyndade mig in på SSU:s hemsida men hur jag än sökte kunde jag inte hitta något om Lissabonfördraget.

Därför mejlade jag till Kristin Linderöth, EU-motståndare och SSU:are från Lund: Har SSU tagit avstånd från Lissabonfördraget?

– Det stämmer, svarar Kristin, som på kongressen blev omvald till förbundsstyrelseledamot. Frågan behandlades i avsnittet Demokrati i vårt handlingsprogram och kongressen beslutade efter ganska jämn omröstning att SSU är mot Lissabonfördraget.

Av totalt 249 ombud på kongressen var det 121 röster mot och 110 röster för Lissabonfördraget. En av dem som röstade mot var Riad Aliefendic från Skåne.

– Vi kritiker lyfte främst upp maktförskjutningen till unionen och att EU-domstolen i princip kan döma i alla frågor som rör Sveriges statsskick. Vi menade att Lissabonfördraget är odemokratiskt och överstatligt, säger han.

– **SOM EU-MOTSTÅNDARE** är jag mot all form av tätare förbindelser då EU är ett borgerligt projekt. Men även många som är för EU är kritiska då de hellre vill se ett tydligt mellanstatligt samarbete och inte ett överstatligt där allt fler beslut tas över huvudena på medborgarna i de enskilda länderna.

Riad tycker det är pinsamt att en grundlagsfråga av denna kaliber har tystats ned i alla länder förutom på Irland där man framtvingat ytterligare en omröstning för att folket ska rösta rätt.

– Bertolt Brechts dikt om DDR, där han ironiskt uppmanar ledarna att byta ut folket om de inte röstar rätt, känns träffande i denna process, säger Riad Aliefendic.

Han hoppas att Irland ska rösta nej även i den andra folkomröstningen om Lissabonfördraget den 2 oktober.

– Irländarna ska stå på sig och vara stolta för den insikt som de haft i denna fråga. Lissabonfördraget har inte förändrats någonting sedan förra året. Det jag kan säga är gör om, gör rätt. Rösta likadant.

Gösta Torstensson

”Papperslösa båtar bör sänkas”

Ledaren för det högerextrema British National Party, BNP, Nick Griffin, sade nyligen i en intervju med BBC att han anser att båtar som för papperslösa migranter till EU ”bör sänkas”. Griffin menade att detta är det enda som kan få stopp på migrationen mellan Nordafrika och EU.

– Det kommer att vara nödvändigt att flera sådana båtar sänks. Den som kommer med sådana förslag kommer vi att stödja, sade Griffin och när reportern ifrågasatte huruvida EU skulle mörda migranter fortsatte han:

– Jag sade inte att någon skulle mördas på havet. Jag menar att båtar borde sänkas, de kan bara kast ut en livbåt åt dem så att de kan ta sig tillbaka till Libyen.

BNP valdes i juni in i EU-parlamentet.

Inte lätt att vara rasist

Av jordens befolkning utgör Sveriges invånare cirka 0,13 procent. Det innebär att det finns 99,87 procent utlänningar.

De svenska rasisterna har det sannerligen inte lätt.

Tyskar tycker Lissabonfördraget är dåligt

Den 9 juli publicerade den tyska konservativa dagstidningen Die Welt resultatet av en läsarenkät som gällde Lissabonfördraget. Vad tycker ni om EU:s reformfördrag? 7.650 personer svarade på frågan. Tio procent tyckte att det var bra och viktigt för Europa. 12 procent tyckte att fördraget var i princip bra men hade svaga ställen. 16 procent menade att det måste omarbetas rejält. 63 procent tyckte att fördraget var dåligt och borde förkastas.

Svenska Dagbladet 19 juni

”Vi garanterar att ni inte ska tvingas göra det ni ändå inte behöver göra. Ungefär så blir lösningen på den irländska knut som EU måste få upp för att få Lissabonfördraget i hamn.”

Lissabonfördraget utgör en allvarlig fara för fackföreningarna

– Lissabonfördraget representerar en mycket allvarlig fara för demokratin, den offentliga servicen och för oberoende fackföreningar i Europa. Det säger Alex Gordon, som är aktiv i Trade Unionists Against the EU Constitution (TUAEC) i Storbritannien.

TUAEC kan översättas med Fackligt aktiva mot EU-konstitutionen, och bildades 2004 för att driva kampanj mot den föreslagna konstitutionen för EU, som numera är omdöpt till Lissabonfördraget. Några av de mest framträdande initiativtagarna var Bob Crow, generalsekreterare i RMT (Järnvägs-, sjöfarts- och transportarbetarförbundet), Doug Nicholls, generalsekreterare i CYWU (Fackförbundet för lokalsamhälle och ungdom), och Joe Marino, generalsekreterare i BFAWU (Bageri- och livsmedelsarbetarförbundet).

– Lissabonfördraget kommer inte att ge fackets medlemmar några nya rättigheter. Däremot kommer det att leda till massiva privatiseringar och ge de stora företagen makt att öka exploateringen av löntagare och miljö. Det är som att skriva under en permanent thatcherism, säger Alex Gordon, som också sitter i den nationella ledningen för RMT.

– Lissabonfördraget bygger på ett ekonomiskt system som baseras på en extrem nyliberal ideologi och som påtvingas 490 miljoner européer. Fördraget gör principerna om ”fri konkurrens” över nationsgränser till ett grundlagsfäst mål, som ska garanteras av EU:s domstol. Med Lissabonfördraget ökar EU:s domstol sin makt att genomdriva den gemensamma marknaden så som det är föreskrivet i EU:s regelverk.

ALEX GORDON KONSTATERAR att det svenska Vaxholmsfallet innebär att länder med ett väl fungerande kollektivavtalssystem kan tvingas ändra på detta för att möta EU:s lagstiftningskrav.

– Som en konsekvens kommer ni i Sverige inte längre kunna garantera lika behandling av företag och löntagare från andra länder och därmed öppna upp Sverige för olika varianter av kollektivavtal från olika länder, vilket kommer att försvaga arbetarrörelsen, och detta förebådar slutet för den

svenska modellen.

TUAEC tror inte att lösningen på problemet är att försöka förändra EU:s så kallade utstationeringsdirektiv.

– Den lagliga grunden för utstationeringsdirektivet är att ta bort hinder för företagens rörlighet för att bedriva tjänster utomlands – inte att förse utstationerade löntagare ett socialt skydd genom sina arbetsgivare.

I en konflikt mellan löntagares rättigheter och EU:s regelverk för fri rörlighet kommer den federalistiska och egenmäktiga EU-domstolen alltid att ha det slutliga avgörandet.

– Vissa personer har argumenterat att Lissabonfördraget kommer att förse löntagarna med nya rättigheter och hänvisar då till att EU:s så kallade rättighetsstadga garanterar rätten att ta till stridsåtgärder inklusive rätten att strejka. Så är inte fallet, menar Alex Gordon.

Inhyrningen av italienska kontraktsarbetare till oljeraffinaderiet i Lindsey, Lincolnshire, är ett aktuellt exempel på hur arbetsgivare i Europa går på offensiv mot den organiserade arbetarrörelsen och nationella kollektivavtal.

EN LIKNANDE PROCESS pågår vid Staythorpe kraftstation nära Newark, där arbetsgivare inom energisektorn vägrar att anställa lokal arbetskraft. Det franska ingenjörsföretaget Alstom har anlitas av det privata tyska energiföretaget RWE för att bygga en kraftstation, och två utländska företag, Montpressa och FMM, har därefter fått andrahandskontrakt för konstruktionsarbetena.

– Vi såg detta problem redan under den irländska färjekonflikten 2006, då irländska sjömän byttes ut mot underbetald lettisk och polsk arbetskraft som betalades med en tredjedel av normal lön, berättar Alex Gordon.

EU-domstolens antifackliga domar i målen Viking, Laval, Rüffert och Luxemburg understryker ytterligare detta ”race to the bottom” i tillämpning av EU:s regelverk, och de ger omfattande nya maktbefogenheter till arbetsgivarna att använda sig av kontraktsanställda över hela Europa.

– Det är helt klart att arbetsgivarnas svar på den tilltagande ekonomiska krisen är att exploatera EU:s nyliberala regelverk om ”fri rörlighet” för att kunna driva ned lönerna, marginalisera den organiserade arbetskraften och upprätthålla vinsterna, säger Alex Gordon.

Med Lissabonfördraget överförs makt från

valda nationella regeringar till en icke-vald kommission i Bryssel. Det bekräftar kommissionens ensamrätt att ta initiativ till nya lagar och berövar medlemsstaterna rätten att kunna lägga in veto mot lagstiftning på ett över ett 60-tal områden.

Ett av de områden i Lissabonfördraget där vetorätten försvinner är transportsektorn. EU har sedan länge önskat sig en gemensam transportpolitik, som kontrolleras av EU-tjänstemän och inte av medlemsstaterna.

ETT TYDLIGT EXEMPEL, enligt Alex Gordon, på hur transportsektorn påtvingas konkurrens är rådets direktiv 91/440/EEC från 29 juli 1991. Detta direktiv "kräver att medlemsstaterna ser till att järnvägsföretagen görs oberoende av regeringarna, introducerar kommersiell förvaltning, och skiljer förvaltningen av infrastrukturen (dvs. spåren) från transporterna".

– Denna EU-ledda så kallade liberalisering har visat sig vara förödande i Storbritannien. Privatiseringen av underhållet ledde omgående till en katastrofal försämring av järnvägsspåren, vilket orsakat många dödsfall i olyckor bland passagerare och personal. Privata järnvägsföretags rekordstora vinster kommer direkt från offentliga subventioner, det pågår en ständig åtstramning av järnvägsanställdas löner och biljettpiserna fortsätter att snabbt stiga, vilket gör järnvägen i Storbritannien till den dyraste i Europa. Trots detta så samtyckte EU:s transportministrar 2005 till att "liberalisera" det inrikes järnvägsnätet till senast 2010.

– På EU-språk innebär "liberalisering" en fullständig privatisering, säger Alex Gordon.

Vad detta betyder i det nyliberala EU har blivit uppenbart under senare år. Grundläggande tjänster som allmänna transporter, post, energi, telekommunikationer betraktas som vinstgivande tillgångar som ska säljas ut. Genom obligatorisk upphandling måste tjänster som blivit kvar i offentlig sektor konkurrera med andra som har privatiserats.

– Detta betyder att förr eller senare kommer välfärdsorienterade offentliga tjänster att helt försvinna, därför att dessa inte är utformade eller avsedda att kunna konkurrera med privata intressen, konstaterar Alex Gordon.

TUAEUC menar att Lissabonfördragets hot om ytterligare privatisering, militarisering och angrepp på civila rättigheter och demokrati står i motsättning till arbetarrörelsens ursprungliga

syften.

– Lissabonfördraget kommer att göra EU till en högst odemokratisk stat som i grunden förändrar sättet som vi styrs av och hur lagstiftningen går till, säger Alex Gordon.

– Detta är ett av skälen till varför de irländska väljarna röstade nej till Lissabonfördraget. De vill inte ha en EU-konstitution som tar ifrån dem deras tillkämpade demokrati, och som effektivt gör EU till en odemokratisk superstat.

ALEX GORDON STÖDJER Peoples Movement i Irland och TUAEUC kommer att ge irländarna det internationella stöd de önskar inför den nya folkomröstningen om Lissabonfördraget.

– De irländska väljarna har blivit tillsagda att de måste rösta en gång till i oktober 2009 trots att de redan sagt nej till Lissabonfördraget i juni 2008. Varför? Därför att makthavarna i Bryssel och Dublin har bestämt sig för att de irländska väljarna måste köras över. Politiker över hela Europa föraktar sina väljare och vägra att hålla folkomröstningar trots att väljarna i Frankrike, Holland och Irland har avslagit deras planer på en odemokratisk, nyliberal superstat.

TUAEUC:s alternativ till Lissabonfördraget är "ett Europa av oberoende demokratiska stater som samarbetar och där medlemsstaterna har tagit tillbaka makten från Bryssel"

– Ett sådant Europa kan bara vara ett Europa där de nationella parlamenten och väljarna har tagit tillbaka sina rättigheter och där demokratin och representativa regeringar representerar folken och nationerna på vår kontinent, avslutar Alex Gordon.

Gösta Torstensson

Att säga ja till Lissabonfördraget är att säga ja till Lavaldomen

”Lissabonfördraget innebär förbättringar för Sveriges och Europas löntagare”, påstod Wanja Lundby-Wedin och Per Bardh på LO-tidningens debattsida inför riksdagens beslut i november förra året. Det de hänger upp sitt påstående på är att EU:s så kallade stadga om de grundläggande rättigheterna blir rättsligt bindande om och när Lissabonfördraget träder i kraft. I rättighetsstadgans artikel 28 med rubriken ”Förhandlingsrätt och rätt till kollektiva åtgärder”, kan vi läsa:

”Arbetsstagare och arbetsgivare, eller deras respektive organisationer, har i enlighet med unionsrätten samt nationell lagstiftning och praxis rätt att förhandla och ingå kollektivavtal på lämpliga nivåer och att i händelse av intressekonflikter tillgripa kollektiva åtgärder för att försvara sina intressen, inbegripet strejk.”

Texten kanske framstår som en bekräftelse av Lundby-Wedins och Bardhs förhoppningar, men det är enbart en villfarelse.

ATT RÄTTIGHETSSTADGAN BLIR juridiskt bindande har ingen egentlig betydelse för EU:s domstol i Luxemburg. I regeringens promemoria om Lissabonfördraget [Ds 2007:48] konstateras att ”EU-domstolen tillämpar redan motsvarande rättighetsskydd som i stadgan i sin rättspraxis”. Att så är fallet framgår tydligt i Lavaldomen. EU-domstolen slår fast, bland annat med hänvisning till EU:s stadga om de grundläggande rättigheterna, att rätten att vidta fackliga stridsåtgärder redan idag är en grundläggande rättighet i EU-rätten.

Men enligt förhandsavgörandet i Lavalmålet ”kan det för utövandet av denna rättighet icke desto mindre gälla vissa begränsningar”. EU-domstolen konstaterar att de svenska fackens blockad var ett hinder för friheten att erbjuda tjänster på EU:s inre marknad. Så här formulerar sig juristerna: ”Denna rätt att vidta stridsåtgärder kan göra det mindre lockande och till om svårare för nämnda företag att utföra bygg- och anläggningsarbeten i Sverige och den utgör därmed en inskränkning i friheten att tillhandahålla tjänster...”

Lissabonfördraget innebär att EU-domstolen även i formell mening får rätt att överpröva den svenska kollektivavtalsmodellen. I ingressen till rättighetsstadgan regleras det att stadgan ska tolkas av unionens och medlemsstaternas domstolar. Svenska domstolar kan och ska begära förhandsbesked av EU-domstolen för att den ska bestämma innebörden i rättighetsstadgan och därmed bestämma ramarna för den svenska modellen på arbetsmarknaden.

DE FACKLIGA ORGANISATIONERNAS första försvarslinje i Vaxholmsfallet var att Arbetsdomstolen inte skulle begära ett förhandsavgörande från EU-domstolen, eftersom ”rätten att reglera fackliga stridsåtgärder ligger kvar hos medlemsstaterna” såsom det formuleras i ett officiellt dokument från LO, Byggnads och Elektrikerförbundet med rubriken ”De fackliga organisationernas rättsliga argument i Lavalmålet”.

Lissabonfördraget går stick i stäv mot denna principiella hållning. Rättighetsstadgans artikel 28 erkänner rätten att ”tillgripa kollektiva åtgärder” för arbetstagarna eller deras organisationer ”i enlighet med unionsrätten samt nationell lagstiftning och praxis”. Om Lissabonfördraget träder ikraft kan man därför inte längre hävda att arbetsrätten är en nationell angelägenhet. Beslutanderätten går förlorad till EU, närmare bestämt till de enväldiga och politiskt oansvariga juristerna i Luxemburg.

”Det materiella innehållet i stadgans rättigheter kan komma att påverkas av framtida praxis från EU-domstolen och denna praxis kan därigenom få betydelse för tillämpningen av unionsrätten i Sverige”, skriver regeringen i sin promemoria om Lissabonfördraget [Ds 2007:48].

Lissabonfördraget innebär dessutom att den rättspraxis som EU-domstolen tillämpade i Lavaldomen blir fördragsfäst. I det av Lissabon-

fördraget reviderade Fördraget om Europeiska unionen anges det [artikel 6.1 tredje stycket] att rättighetsstadgan ska tolkas och tillämpas i enlighet med de allmänna bestämmelserna i stadgan och "med vederbörlig hänsyn till de förklaringar som det hänvisas till i stadgan".

I en förklaring till artikel 52 i stadgan, som handlar om rättigheternas räckvidd och tolkning, refereras det till EU-domstolens rättspraxis enligt följande: "Det följer emellertid av en väl etablerad rättspraxis att dessa rättigheter kan begränsas, särskilt inom ramen för en gemensam organisation av marknaden [...]"

De rättigheter stadgan innehåller, till exempel rätten till kollektiva åtgärder i artikel 28, kan således, enligt förklaringen till artikel 52, begränsas med hänvisning till den inre marknaden med fri rörlighet för varor, kapital, tjänster och arbetskraft. Det vill säga precis det EU-domstolen gjorde i Vaxholmsfallet.

Att säga ja till Lissabonfördraget är därför att säga ja till Lavaldomen, även om Wanja Lundby-Wedin och Per Bardh inbillar sig något annat.

Gösta Torstensson

Irländska nej-sidan är hoppfull

Inför den andra folkomröstningen om Lissabonfördraget den 2 oktober har vi ställt några frågor till Frank Keoghan, generalsekreterare för Peoples Movement, den irländska motsvarigheten till Folk rörelsen Nej till EU.

Hur ser du på de "legala garantier" som EU:s stats- och regeringschefer kom överens om på toppmötet i juni?

– De så kallade garantierna som utlovades på toppmötet har ingen rättslig verkan. De är inte garantier utan endast försäkringar som inte har någon juridisk relevans. EU-ledarnas "beslut" förtydligar, men det ändrar varken innehåll eller tillämpning av Lissabonfördraget.

Har Irland fått undantag från EU:s militära samarbete?

– Irland har inte fått några undantag från det militära samarbetet som bevarar neutralitetspolitiken. Irlands bundenhet till så kallade ömsesidiga försvarsförbindelser och till EU:s försvarsbyrå finns till exempel fortfarande kvar. En noggrann genomläsning av Lissabonfördragets regler för

den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken avslöjar att fördraget är ett instrument för krigsinsatser och stormaktsbygge.

Hur ser du på det uttalande om löntagarnas rättigheter som EU-ledarna kom överens om på toppmötet i juni?

– Det är bara en vänskaplig överenskommelse mellan EU:s stats- och regeringschefer, som är ett värdelöst dokument för oss. Vad som krävs är ett socialt protokoll enligt Europafackets förslag som ratificeras före folkomröstningen.

Har Irland fått några garantier som upphäver effekterna av Lavaldomen och de andra antifackliga domarna från EU-domstolen?

– Nej, inga alls.

Ändrar EU-toppmötets så kallade beslut på något sätt Lissabonfördraget?

– Irländarna tvingas att rösta om exakt samma fördrag som förra gången.

Vad kommer att vara ja-sidans argument under folkomröstningskampanjen?

– Ja-sidan kommer att använda argumenten att garantierna visst har en mening. Men de undviker med alla medel att vara konkreta och tala om själva Lissabonfördraget.

Vad kommer att vara nej-sidans argument under folkomröstningskampanjen?

– Peoples Movement kommer att koncentrera sig på ett begränsat budskap: det finns inga som helst garantier, arbetsrätten, privatiseringarna samt den ekonomiska situationen.

Tror du att nej-sidan kan vinna en gång till?

– Jag är hoppfull. Den sittande regeringen är mycket impopulär, och även oppositionspartierna börjar bli impopulära. Dessutom har regeringen inga övertygande ekonomiskt argument att förmedla för hur den ekonomiska krisen ska bekämpas. Man sitter fast i EMU-politiken.

Jan-Erik Gustafsson

Solidaritet med det irländska folket – nej till Lissabonfördraget!

På EU-toppmötet i Bryssel kom medlemsstaternas stats- och regeringschefer överens om att Irland inte får några verkliga undantag från Lissabonfördraget. EU-ledningen vägrar att omförhandla Lissabonfördraget och tvingar irländarna att rösta en gång till om samma fördrag som de röstade nej till i juni förra året.

Lissabonfördraget, EU:s nya grundlag, är den hitintills mest omfattande fördragsändring som gjorts inom EU. Mer makt flyttas från de nationella parlamenten till EU:s olika överstatliga maktorgan. Samtidigt får de stora medlemsstaterna betydligt starkare ställning på de mindre medlemsstaternas bekostnad. Lissabonfördraget befäster EU-rättens överhöghet och bäddar för att allt fler frågor förs upp till EU-nivån. Dessutom lägger den nya EU-grundlagen grunden till en federal polisstyrka och förvandlar EU till en militär allians.

Vid Brysseltoppmötet tog EU:s stats- och regeringschefer ett "beslut" om så kallade "rättsliga garantier" för Irland när det gäller familjepolitik, skattepolitik och säkerhetspolitik riktade till den irländska regeringen. Syftet med dessa "garantier" är att ge regeringen i Dublin

en förevändning att anställa en ny folkomröstning om den nya EU-grundlagen. Men det är enbart humbug. Folkomröstningen kommer att gälla samma Lissabonfördrag som det irländska folket redan röstat nej till. Inte en stavelse har ändrats, inte ett kommatecken har flyttats.

På Svenska Dagbladets ledarsida kunde man läsa under rubriken "EU-kosmetik ska vinna irländarnas röster" om att irländarna i höst ska folkomrösta en gång till om "i princip samma sak". Men nu med tillägget: "Vi garanterar att ni inte ska tvingas göra det ni ändå inte behöver göra."

Vi vill med detta uttalande förklara vår solidaritet med det irländska folket och vår förhoppning om att de än en gång kommer att rösta nej till Lissabonfördraget. Deras kamp är vår kamp.

Lea Launokari, Alternativ til EU, Finland

Søren Søndergaard, Folkebevægelsen mod EU, Danmark

Eva-Britt Svensson, Folkrörelsen Nej till EU, Sverige

Ragnar Arnalds, Heimssyn, Island
Heming Olausson, Nei til EU, Norge

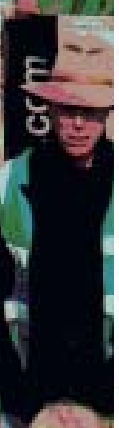
Vad innebär Lissabonfördraget?

Föreläsare: Gösta Torstensson, Folkrörelsen Nej till EU

- **Södermalm 22 september kl. 19.00 Pustegränd 1-3**
- **Solna 29 september kl. 18.30 Bilblioteket**
- **Norrtälje 1 oktober kl. 18.30 Biblioteket**

Arr: Folkrörelsen Nej till EU/Stockholms län

www.nozeu.com